

Szarvas és Vidéke

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:
Helyben egy negyedévre 1.20 P.
Vidéken egy negyedévre 1.70 P.
PÉLDÁNYONKÉNT 10 FILLÉR.
Postatakarékpénztári csekkzámla: 52.966.

Szerkesztésért és kiadásért felel:
MÜLLER KÁROLY
laptulajdonos.

SZERKESZTŐSÉG
ÉS KIADÓHIVATAL:
I. ker. Deák F.-u. 13. Telefon: 109.

1941 UJÉV NAPJÁN

IRTA: BELICZEY MIKLÓS

Eseményekben, megpróbáltatásokban és eredményekben gazdag esztendő áll az ország mögött és a mi vármegyénk mindezekből az átlagon felül részesült.

Az országgyarapítás érdekében teljesített történelmi erőfeszítéseinket olyan körülmények között végeztük el, amikor egyéb események is éppen elég problémát vetettek fel megoldásra. Egy égi Európának kellős közepén — 1940. telén — egy évtizedek óta nem tapasztalt kemény tél köszöntött reánk. Ezt követte az árvíz és a belvizeknek a pusztítása. Vetőmagakciók, a vetés munkálatainak biztosítása, a belvizekkel egész éven át való küszködés, a hajléktalanoktól való gondoskodás, majd a mozgósítás jelentette számunkra a beköszöntött tavaszunk rendkívüli gondjait. Mindezek után következett el reánk katasztrófálisan rossz termésével a nyár, az aratás, amelyiknek zavartalan biztosítása és a betakarítás legalább is annyi álmatlan éjszakát jelentett a felelős vezetőknek, mint amennyi vérértéket a közvetlenül érdekelteknek. Határszéli községeinknek honvédelmi szempontokból való időleges kiürítése, stb. ma már mind csak halvány nyári emlékek, a dicsőséges országgyarapításnak fényében. Az ismét példátlanul nedves őszben megint a vetésnek a biztosítása, majd újabb jelentős vetőmagakció, a belvizek folytán össze-dét házak helyén 1.000 új háznak a felépítése, leszerelő honvédelmi munkák a polgári életbe való zavartalan visszahelyezése, részükre munkaalakomnak a mindenre való biztosítása, azoknak pedig, akik a legutóbbi napokig is önhibájukon kívül nem tudtak munkaalakomhoz jutni, munkadíj előleghez való juttatása, — nem csekély kormányzati feladatoknak a megoldását jelentette. Így következett el megint a tél is, a többiek között a tüzelőanyag kérdésének a gondjával. Itt, Békés vármegyében, ahol nagyobb kiterjedésű erdőket nélkülözünk, a téren jóformán teljesen importra szorultunk, miertis az a kérdés itt elemte súlyosabbnak látszott. Nyugodt lelkiismerettel állíthatom, hogy úgy, amint odafent az illetékes kormánytáncosok, úgy idelelt mi is minden lehető elkövetünk — még akkor is, amikor

a hiányoknak az enyhítésére. A kezdetben levő fennakadásoknak az okai közismertek. A kellő famennyiségek bár kitermelve feküdtek fönnt a hegyeken az erdőokban, az elmult tél, tavasz, nyár és ősz abnormalis hó, majd esőmennyisége a hegyi utakat nagy általában olyan járhatatlanná tette, hogy ott, ahol máskor két ló vontatott le egy rakomány fát, ott ez évben sokszor hat ló is kevésnek bizonyult. Mindezt talán magam sem hittem volna, hogy így van, ha nem a saját szememmel láttam volna fönnt a Mátrában. Persze ennek a fuvarozásnak is — az úgynevezett vasutakhoz való megközelítésnek — a legnagyobb részben abban az időben kellett volna megtörténnie, amikor a mozgósítás ott is, csak úgy mint itt minálunk, minden épkézláb embert, de igavonó jószágot is, egyéb lehetőségeknek a teljesítésére szólított el. Ma már ezek az akadályok is legnagyobb részben elhárítottak és a termelés, illetve a szállítás utólrta a fogyasztást és ha talán még itt is valamit kell is nélkülözni — csak úgy mint esetleg más térség bármilyen más vonatkozásban — ilyen csekélység ma el kell, hogy törpüljön, az ország és világ egyéb eseményeinek tükrében.

Az Amerika az ő semlegességének egészen speciális fajtájú megváltozása következtében mind aktívabb tényezőjévé válik a szemünk láttára folyó élethálál harcoknak. Ez a körülmény pedig azt hiszem, ma még teljesen illuzórikussá tesz minden olyan találgatást, amelyik a világ sóvárogva várt megbékélésének az időpontját szeretné meghatározni. A háború végének az időpontja ma még beláthatatlan és az ut addig talán még nagyon hosszú. Ebben a világ-konstellációban a magyar kormányának a békés politikáját ország-világ látja és azt értékelni, avagy mérhetetlen történelmi jelentőségében fel fogni csak az nem tudja, akit politikai vakussággal, sőt gonoszsággal, avagy abszolút tudatlansággal vert meg az Isten. Minden józan magyar embernek tisztában kell lennie avval — merthiszen ez nem titok és nincsen rajta takargatni való —, hogy országunk egy háborút viselő világnak a kellős közepén, a hadviselésnek minden súlyos következményét

magától értetődően és éppen olyan természetesen viseli, mint ahogyan azt ma az egész világnak valamennyi többi országa is viseli, lemondásban, megpróbáltatásban, termelésben, beszerzésben, értékesítésben, anyagellátásban, behozatalban és kivitelben. Az egyetlen, amiből Isten kegyelméből és kormányzatunk bölcsességéből kimaradni módunkban állott és amiből éppen ezért kívül állunk, — az a fegyveres hadviselés, a vérontás és pusztulás.

Tudnivaló az is, hogy minden mozgósítás lényegesen több fogyasztást jelent a normálnál és nem árt, ha egy nagykoru nemzetnek a nagykoru polgárai azt tudják, hogy a jelenlegi minden tekintetben magasszínvonalra való felkészültségünk az időközben beállott nagyobb szükségletek folytán, messzesokkal több milliárdba került és sokkal hamarabb valósult meg, mint ahogyan az eredeti leg elgondoltatott. A világpolitikai helyzet adta természetes nehézségeken kívül, még különös gondot jelent számunkra, hogy mezőgazdálkodásunknak minden létező ágazatában évtizedekre visszamenőleg nem volt olyan rossz termés, mint 1940-ben. Hogy egy tulnyomó részében agrárius országban ennek milyen óriási jelentősége van, azt hiszem, ezt mindenki beláthatja. Pénzügyi költségvetésünk az ország teherbíró képességének a szélső határán mozog és hogy az abban felsorolt bevételeket mind el is érhesse, annak nélkülözhetetlen szükségessége az összes gazdasági ágakban a termelésnek a fokozása és a termelésnek a jövedelmezővé tétele, mert csak így állhatnak elő a közterhek fedezésére szolgáló bevételek. A mai nemzetközi viszonyok között, a háboruban tényleg résztvevő, valamint az azon kívül álló országokban is, a küzdelem sikeres befejezése nemcsak a fegyvereken, de nagymértékben a gazdasági felkészültségen, a gazdasági erő-kifejtésen és az országokban levő renden és nyugalmon alapul. A minap mondotta valahol egyik beszédeben a miniszterelnök ur, hogy csakis gazdaságilag erős ország fejlődhet szociális téren és viszont csakis széles szociális alapokon épülhet fel és állhat meg egy élet-erős gazdasági rend. Ennek a bölcs megállapításnak az összes feltevéseiben van az a helyes

egyensúly, amelyet, hogyha elveszítettünk, úgy minden biztonnal csakis lefelé eshetünk.

Amikor tehát valaki ma kormányzatunknak a politikáját kritizálja és azt tehetetlenséggel, vagy megállással vádolva nem veszi észre annak nyugodt és biztos előrehaladását, a körülöttünk levő világnak száguldozásában, akkor mindenekelőtt is tessék az illetőnek saját magának minden gyorsabb haladásnak a természetes konkvenciáját levonni és tessék abban jópéldával előljárni, áldozatos lemondásával, feltétlenül lényegesen több és megerősítettebb munkával, felemelt adózással, leszállított fizetéssel és az életnek a megrágitásával. Mert mindez feltétlenül kell hozzá! Mert csak úgy, papírra odavetett cifra és tetszetős ellenzéki programpontokkal, vagy olykor elhangzó zsinas beszédekkel egy országot nagygyá, gazdaggá, virágzóvá és boldoggá tenni még nem lehet.

Az előttünk álló esztendőben külpolitikánknak a barátaink mellett való megmásíthatatlan meghatározottsága mellett, a magyar kormányának a belső országépítő munkássága is töretlenül halad előre, a keresztény, népies és mindenekfelett magyar politikának az utján. Annak a biztos előrehaladásnak az utján járunk, amelyiknek a kiindulási pontja Szegeden, a jelenlegi állomása pedig Zágonyban van. Ennek a megjelölt és határozott irányú országos politikának a keretén belül, egy, a mi vármegyénket közelebből érdeklő és a részletekbe is belemerő hosszabb időre szóló programot felvázolni, ma szinte lehetetlen, vagy csak illuzórikus tervezgetés lehetne. A helyzet folyton változik és ilyen körülmények között alkalmazkodni kell a jelenhez és a mi feladatunk a jelen által megadott helyzet minden lehetőségének a vármegyénk lakosságának javára való legjobb kihasználása. Mert a nagy cél, amelyik ma minden igaz hívő magyart a miniszterelnök ur személye mögött egy táborba kell, hogy tömörítsen, az világosan és tisztán látható előttünk: minden magyart megkeresni, minden gyengét felemelni, minden erőt megőrizni, minden képességet fel-fokozni és ezt mind mind megszelídni, hogy majd töretlenül és megdönthetetlenül álljunk együtt mint egy gránátzikkó

azon a helyen, abban a pillanatban, ahol és amikor majd az új Európának a határait és életkörülményeit véglegesen rendezik.

A jövőnkét illetően feltétle-

nül optimista vagyok, amit a magam részéről én úgy értelmezek, hogy lélekben mindig mindig fel vagyok készülve sokkal komolyabb és lényegesen súlyosabb megpróbáltatá-

sokra is, mint amilyenek tényleg reánk köszöntenek. Optimista vagyok azért, mert szent hitem, hogy olyan boldog és olyan biztos lesz a magyar jövő, mint amilyent meg-

próbáltatásai árán tényleg kiharcol és megérdemel ez a nemzet. Mert Isten megpróbálja azokat, akiket szeret és az Isten velünk van!

Pribelszky Pál

Szarvas nagyközség volt bírása 77 éves korában elhunyt.

Az elhunyt Pribelszky Pál szarvasi kisgazda társadalmunk egyik jellegzetes egyénisége volt, aki természetes eszével, olvasottságával, gazdasági szaktudásával és bátor szokimondásával magasan kivált gazdatisztsai közül, de ezen kiválóságát soha senkivel sem érezte és mindig, mindenütt és mindenki előtt csak kisgazdának tartotta magát. Kisgazda mivoltára büszke volt, fáját nagyon szerette, de nem a többi társadalmi osztály rovására.

A községi bírói tisztet a legnehezebb időben viselte: a világháború, a forradalmak és az oláhmegszállás alatt nagy tapintattal, sok bölcseséggel, becsületességgel és bátor kiállással tartotta kezében a bírói pálcát az összlakosság és fellebbvalói megelégedésére. A proletárdiktatura rövid időre kicsavarta erős kezéből a bírói pálcát, de a megszálló oláhság visszaparancsolta a bírói székbe. Ez volt bírói működésének a legnehezebb időszaka. Amikor bírói megbízatása lejárt, többé nem vállalta. A közéletől visszavonult és csak gazdaságának, a Kisgazda Körnek és családjának élt.

Temetése december 29-én, vasárnap délután 3 órakor ment végbe nagy részvét mellett. A Kisgazda Kör igen népes küldöttséggel zászló alatt vonult fel a temetésre, hogy búcsút mondjon Pribelszky Pálnak a Kisgazda Kör alapító- és sirig hű tagjának. Emlékezte legyen áldott!

Államosítják az árm. társulatokat

A pénzügyminisztériumban már hosszabb idő óta foglalkoznak azzal a tervvel, hogy az ország összes árm. társulatait államosítsák. A most meglévő rendszer ugyanis az összes illetékes tényezők véleménye szerint nem tartható fenn. A megnagyobbodott országnak teljesen át kell szerveznie az árm. társulások kérdését a jövőben egy kézbe kell összefogni. A mostani rendszernek többek között az a nagy hibája, hogy egyes társulatok nagy vagyonnal rendelkeznek, egyesek pedig adóssággal működnek és nincs meg közöttük a szükséges összműködés. Az illetékesek szerint rövidesen miniszteri rendelet jelenik meg, amely az összes működő árm. társulatokat egységes irányítás alá helyezi, az egész területére kiterjedő árm. társulatot állítanak fel és az összes érdekek figyelembevételével rendezik a jövőben az árvíz elleni védekezést.

Ismét telt ház előtt, a legteljesebb siker jegyében adta elő Szilveszterkor a hadirokkantak műkedvelő-gárdája „A csavargólány”-t

A HONSz szarvasi csoportja — hosszú esztendő szokásaihoz híven — Szilveszter estjén műkedvelő-előadás megrendezésével kedveskedett Szarvas közönségének. Az előadáson ott láttuk községünk vezetőit, valamint a társadalom minden egyes rétegéből óriási számmal megjelenteket, akik a Vigadó nagytermét még nem látott zsufolásig töltötték meg.

Ez alkalommal ismét Erdélyi Mihály háromfelvonásos vídám operettje: „A csavargólány” lett előadva, az első előadás két kiváló főszereplője: Takács András és Farkas Antal kényeszerű mellőzésével — de így is nem várt és legteljesebb siker jegyében. Az elvitázhatatlanul nagy siker természetesen a szereplők lelkes és odaadó munkáját, nem kis mértékben színészi rátermettségüket igazolja teljes mértékben. Nehéz szerepeiket mindannyian kitűnően, egyesek jóformán hibátlanul alakították.

Dicséretünket elsősorban az előadás legjobb szereplőjével: Litavec Rózsival kell kezdenünk, aki nagy rátermettségével, ügyességével, kellemesen

csengő hangjával adta tanujelét színjátszói tehetségének. Utána a hölgszereplőknél sorrendben „Ibolya” szerepében Bertók Eta következik, pompás és remek alakítást nyújtva, különösen a második felvonás táncos jelenetében. Kerekes Joli szerepét bájosan és kedvesen játszotta, míg Pintér Jutka és Rádegh Emilia szintén kiválóan, teljes tetszést kiérdemlően oldották meg feladataikat.

A férfiszereplőknél a legjobbat igen nehéz kiválasztanunk. Nézetünk szerint talán Szrnka Jánost kell elsőnek kiemelni, igaz azonban az is, hogy már egyszer játszott e szerepben, de most tökéletesebbet nyújtva. „Pepi bácsi” ez alkalommal Litavec István alakította, aki lelkes és odaadó igyekezetének gyümölcseként könyvelheti el sikerét, annál is inkább, mert ez volt első bemutatkozása. Vajda Sándor nagy ügyességével, humorkeltő mozgékony-ságával aratott hatalmas sikert. „Minden Áron” szerepében. Novodomszki Pál „Kakuszi” alakját művészi tökéletességgel

tárta elénk. Domonyi András mint „Polgármester” kis szerepében kiváló volt, míg Melich Pál, Csicsely János és a többi meg nem nevezettek a legteljesebb igyekezetről tanuskodva állták meg helyüket, valamint működtek közre az előadás sikere érdekében.

Az előadáson jelen voltak elismerésük kifejezését a sokszor meg-megisméllődő tapsban adták, olyannyira, hogy az egyes jeleneteket kívánságukra meg kellett ismételni.

Nem volna teljes beszámoló, ha nem emlékeznénk meg az előadás rendezőjéről: Toman Jánosról. Hogy ilyen áttűtő sikere volt az előadásnak, abban neki is van legalább olyan része, mint a lelkes szereplő gárdának.

Jól illeszkedett a kitűnő együttesbe Pecsénya György vezényletével az Első Magyar Zenekar is.

Előadás után táncmulatság következett, ahol ifjuságunk régen látott kitűnő hangulatban a kora reggeli órákig szórakozott el, pompás kedvtelésben várva meg, valamint kezdve az új esztendőt. r—y

Kitűnően sikerült cserkészünnepély a tornacsarnokban

December hó 20-án délután 5 órakor rendezte meg a gimnázium 180. sz. Kárpát cserkész csapata hagyományos téli ünnepélyét az intézet tornacsarnokában. A műsort a cserkésziduló nyitotta meg. Majd Dörnyei Béla őrvezető szavalt a Magyar ifjusághoz verseket. Az ifjusági zenekar a János vitézből adott elő

részleteket Szederkényi Nándor zenetanár vezényletével. Korim Kálmán csapatparancsnok beszédében a magyar cserkészlet fejlődésével és jelentőségével foglalkozott. Reámutatott a cserkészlet nagy nemzetnevelő és társadalomformáló erejére, visszautasítván egyben azokat vádakát, amelyek a magyar cserkészletet az utóbbi

hónapokban érték. A cserkészfiúk azután különböző dalokat adták elő és egy humoros és komoly cserkészdarabban csillogtatták meg jókedvüket, tudásukat és izzó hazaszeretettüket. A közönség nagy tetszéssel fogadta az egyes műsor-számokat és mindvégig élvezte a derék cserkészfiúk pompás játékát és szereplését.

Buzát, árpát és zabot

valamint

tengerit, tökmagot, napraforgómagot, repcét, kölest, lucernát, lóheremagot

bármilyen mennyiségben a legmagasabb napi áron

vásárol

FUTURA

Szent István király-utca 51.

Telefon 65.

749.

Műkedvelő-előadást

rendez január hó 12-én, jövő vasárnap este a Levente-Ott-honban a Szarvasi Levente-Egyesület zenekari csoportja. Az előadás műsorszámait kitűnően vannak összeválogatva és azok a minden bizonnyal nagy sikert eredményeznek majd.

KORCSOLYA

köszörelés a Gazdakör udvarában.

HEGESZTÉS ÉS ESZTERGÁLYOZÁS!

890

Hírek

Szilveszter Szarvason

Községünk polgársága a mostani elnehezült idők dacára is hagyományosan, emelkedett hangulatu összejöveteleken bucsuzott az ő-esztendőtlől s üdvözölte a sok sejtellemmel, titokkal ránk-köszöntött újévet. Ezen az egy estén, mintha a boldog békevilág tért volna vissza: kismulatok minden arcon a gondbarázdák, örömvig kedély, magabizás, hit a boldog jövőben, önfeledt vidámság, reménység sugárzott be minden arcot és minden helyen, ahová betévedt az ember bufelejtő hangulatban várták az új esztendőt.

Milyen jó lenne, ha ebben a most ránk virradt új évben kevesebb lenne a gond, kétség, békéltenség, összeférhetlenség, gyötrelm és kín, több az öröm és megelégedettség, jobbak a kereseti lehetőségek, biztonságosabb az élet és békességesebb társadalmi összeműködés szerte az országban, hogy ne legyen — Isteni utmutatásként — megint árvíz és aszály, de legyen fehérebb, lágyabb a magyar kenyér, szebb, boldogabb, napsugarasabb, áldottabb a magyar élet, vállvetettebb, komolyabb, tartalmasabb, hivebb, közősebb és eredményesebb a munkálásában folytatott egyéni és társadalmi munka.

Az áhítatos lélekkel újévvaró szarvasi arcokra, szilveszter éj-jelen ez is rá volt írva.

— **Eljegyzés.** Fazsi Fausztina Mária és dr. Harangozó József fogalmazó jegyesek.

— **Eljegyzés.** Udvardy Magdolna és dr. Dombos Kálmán járási m. kir. gazdasági felügyelő szilveszterkor tartották eljegyzésüket. (Külön értesítés helyett!)

— **Halálozás.** A tűnő esztendő utolsó napján 1940. évi december hó 31-én hajnali egy óraker tragikus hirtelenséggel elhalálozott dr. vitéz Székely Győző a debreceni középfoku gazdasági tanintézet igazgatója. A megboldogult hosszú éveken át igazgatója volt a helybeli Tessedik Sámuel középfoku gazdasági tanintézetnek, amelynek felvirágoztatása körül hervadhatatlan érdemeket szerzett. Temetése, amelyen városunk társadalmának valamennyi rétege képviseltette magát s kivüle nagyszámú vidéki tisztelője és barátja az elhunynak, f. hó 2-án délután 3 óraker ment végbe a gazdasági tanintézetben óriási részvét mellett. Az elhunynak dr. Tokay Lajos orvos apóstát gyászolja.

— **Kinevezés.** A m. kir. válás- és közoktatásügyi miniszter Pataki István orosházi-uti községi tanítót Tiszakarácsonyfalvára (Máramaros vm.) állami tanítónak kinevezte. Pataki István december 29-én, vasárnap délelőtt bucsuzott el az iskola tanteremben az igen nagy számban összegyűlt szülőktől és tanulóktól. A távozó tanítót a tanulók nevében Skuitty Rózsika III. osztályu tanuló köszöntötte.

— **Adomány.** Szakács János békésszentandrásai községi s. jegyző a békésszentandrásai szegények karácsonyi felségélyezésére névnapmegváltás címén 20— P-t jutaltott el községi elöljáróságához. A nemes cselekedet önmagát dicséri.

— **Az evang. egyház 1940. évi statisztikája:** Az ev. egyház 1940. évi statisztikáját újév napján hirdették ki, melyet az alábbiakban ismertetünk: Született 485 gyermek, haltak 323-an. Konfirmáltak 384 gyermek, iskolák növendékeinek száma 1470. Urvacsorára járultak 2857-en. Házasságot kötött 132 pár, ezek közül vegyes pár volt 14. Reverzálisnál a nyereség és veszteség egyelő számu volt. Az egyházba bért 6, kitért 13. A lélekszám 22.728 lélek. Évi szaporulat 161 lélek.

— **Karácsonyfaest a 180. Kárpát cs. csapat Otthonában.** December 20-án este 8 óraker a Kárpát cs. csapat bensőséges karácsonyfaestet rendezett tagjai számára. Korim Kálmán parancsnok napi parancsában megemlékezett a csapat kiemelkedő teljesítményeiről és elismerésben részesítette azokat a cserkészfiukat, akik az évolyamán különösképpen kitűntek magukat szorgalmukkal és cserkészies magaviseletükkel.

— **Életmentő sorompók ország ut kereszteződéseknél.** A balesetek csökkentése végett a Máv az utkeresztések mellett felállított sorompók elavult csengőt új készülékkel cseréli ki, amely 150—200 méternél jól hallható és elég hosszantartó harangjelekkel figyelmezteti az uthasználóit a sorompó-leeresztésére, vagy az ut szabaddátételére. Az állomások közelében lévő forgalmasabb utkeresztéseknél az új jelzőberendezéseket rövidesen fel is szerelik.

— **Szentandrásai szilveszterezés.** Szentandrásan két körben, a Népkörben és Munkáskörben rendezett vacsorán bucsuzott a falu lakossága az ő-esztendőtlől. Mindkét helyen vidám hangulat, öröm és derűvel fogadták az új esztendőt.

— **Felhívás a háztulajdonosokhoz.** A hét első napjainak enyhe időjárása és az utána következő fagy ismét veszedelmesen sikossá tette a járdákat, ugyanígyra, hogy az azokon való közlekedés szinte életveszélyes. Felhívjuk a lakosság figyelmét arra, hogy a járdák tisztántartását, illetőleg fagy idején hamuval, vagy homokkal való behintését rendelet írja elő s a rendeletet benem tartó háztulajdonosok ellen megindítják a kihágási eljárást. Ezuton is figyelmeztetjük a háztulajdonosokat fenti kötelezettségük teljesítésére, nehogy a járókelők testi épségben a sikos járdák miatt csorba essek egyrészt s másrészt, nehogy hanyagság, vagy feledékenység miatt súlyos büntetés, esetleg kártérítésnek tegye ki bárki is magát. Az elöljáróság különös tekintettel az időjárás következtében újra sikossá lett járdákra szigoruan ellenőrizni fogja a rendeletnek a betartását.

— **Karácsonyi ajándék a rokkantoknak.** Dr. Déry Henrikné ny. m. kir. járási tisztu orvos neje a rokkantok karácsonyára 10— P készpénzt, 20 drb. sapkát, 5 drb. sálát és 5 drb. muffot küldött kiosztás végett a vezetőségnek, amely ezuton mond köszönetet a nemes szívu adományért.

— **Szabályozták a tanoncszerződések megkötésének és a segédvizsgák időpontját.** Az iparügyi miniszter 53.000/1940. sz. rendelete szerint tanoncszerződést kötni csak az év május, június, július, augusztus, szeptember és október hónapjaiban szabad. A tanoncszerződések megkötésének időpontra való korlátozása a tanonciskolai oktatással áll összefüggésben. Ugyanez a rendelet szabályozta a segédvizsgák időpontját is, amikor ki-mondotta, hogy segédvizsgákat csak június második felében, július, augusztus, szeptember, október és november hónapokban lehet tartani. A rendelet részletesen felsorolja a kivételeket is. A rendelet 1941 évi május hó 1-én lép életbe.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak a rokonoknak, ismerősöknek és a Kisgazdakörnek, kik szeretett férjem, drága jó édesapánk

PRIBELSKY PÁL

elhunyta alkalmával végtisztességén megjelentek ezuton mondunk köszönetet.

Szarvas, 1940. december 31.

Pribelszky család.

Január 1-től tömörítik az egészség védelmi szerveket

Január hó elsejétől az egész országban egy szervezet foglalkozik majd egészségvédelemmel: a Zöldkereszt. Az Országos Egészségvédelmi Szövetség emögött áll a jövőben. A szövetségnek a jövőben bőséges programot kell megvalósítania. A falu egészségügyi szolgálatát kell kibővíteni és a falusiak egészségápolását kell megszervezni.

— **Az „Iglói diákok” Békésszentandrásan.** A békésszentandrásai tanulóifjuság bővületen egy pár helybeli mükedvelővel kitűnő siker mellett adta elő újév napján az „Iglói diákok”-at. Előadás után kellemes hangulatu tancmulatság volt.

— **Orvosi hír.** Dr. Ungvári katonai szolgálatból visszatért és rendelését ujból megkezdte.

— **Cipészek is javíthatnak gumicipőt.** Az iparügyi miniszter mostanában megjelent rendeletében megengedte, hogy a cipészek is javíthatnak sárcicipőket, hócicipőket, gumicsizmákat.

APRÓHIRDETÉSEK

II. ker. 383 számu ház és kovácsműhely berendezés (szerszámok) eladó. Erdeklődni lehet II. ker. 358 sz. a. 884

Alig használt ágy-jutányosan eladó. I. ker. 144. 887

Öt drb. Fordson traktor, három Csepel, egy német segédmotorkerékpár és egy Küclme szelelő rosta. eladó. Erdeklődni IV. ker. 399 sz. alatt. 888

Eladó a siratói vasútállomás mellett, a csabai kövesut mentén fekvő 60 holdas, gazdasági épületekkel jól felszerelt birtok. Az eladással dr. Keszt Armin szarvasi ügyvéd van megbízva. 889

Fuvarozást vállal Kugyela János I. ker. 228 sz. alatti lakos. 891

Könyvek

szépen beköti a
MÜLLER
könyvkötészet.

Nyomatványokat

szép, izléses kivitelben
olcsó áron készít a

Müller-nyomda

S Z A R V A S
Póstával szemben.

Ugyanott Szarvas és Vidéke részére hirdetések felvételnek. Telefon 109.

Piaci árak:

Az Árelenőrzés Országos kormánybiztosa Szarvas nagyközség területére az alábbi élelmiszerárakat engedélyezte:

1. **Élősertésárak:** Legalább 12 órát koplaltatott élősertéséért kifizethető legmagasabb árak:

Élősertés, 160 kg-on felüli, fiatal I. rendű zúrtetés	1.44 P
Élősertés, 140-160 kg-os, fiatal, I. rendű zúrtetés	1.36 "
Élősertés, 110-140 kg-os, fiatal, I. rendű zúrtetés	1.34 "
Élősertés, 170 kg-on felüli, korra való tekintet nélkül	1.32 "
Élősertés, 100 kg-on felüli, közepminőségű, szedett	1.30 "
Élősertés, 170 kg-on aluli, súly	1.24 "

A vásártéren eladás, vagy a vevőhöz hazaszállítás esetén kg-ként 2 filléres felár számítható szállítási költség címén. Általányi árakat az adás-vételnél alkalmazni nem szabad.

2. Húsárak:

Marhahús hátulja kg-ként	1.60 P
Marhahús eleje kg-ként	1.40 "
Borjúhús (comb, lapocka) kg.	1.80-2 "
Borjúhús (pörköltnek) kg-ként	1.60 "
Sertésköröm	—80 "
Csontozatlan fej, farok	1- "
Első csülök	1.30 "
Hátó csülök	1.50 "
Oldalas	1.80 "
Tüdő, szív, lép, nyelv	1.20 "
Vese, velő, máj	2- "
Sertésszár kg-ként	2.32 "
Háj kg-ként	2.24 "
Tepertő kg-ként	2.32 "
Zsírzszalonna kg-ként	2.20 "
Szózott szalonna kg-ként	2.40 "
Sertéskaraj kg-ként	2- "
Comb kg-ként	2- "
Lapocka kg-ként	2- "
Tarja kg-ként	2- "
Dagadó kg-ként	2- "
Nyusedékhus, daráltús	2- "

3. Terményárak:

Búza q-ként	22.55 P
Búza, zsákból mérve kicsinyben	—23 "
Zab q-ként	20.30 "
Zab, zsákból mérve kicsinyben	—21 "
Takarmányárpa q-ként	19.50 "
Takarmányárpa zsákból kimérve kicsinyben kg-ként	—20 "
Ótengeri q-ként	20.20 "
Ótengeri, zsákból kimérve kicsinyben kg-ként	—21 "
Új szemestengeri q-ként	15.80 "
Új szemestengeri zsákból kimérve kicsinyben kg-ként	—16 "
Mesterségesen szárított szemestengeri q-ként	19.80 "
Mesterségesen szárított szemestengeri zsákból kimérve, kics. kilogramonként	—20 "
Csövestengeri q-ként	13- "

4. Vegyes élelmiszer-cikkek:

Egyszeres búzakenyér	—36 P
Pékáruemény drb-ként	—06 "
Mák kg-ként	2.80-3- "
Tej, teljes, literenként	0.20-0.24 "
Tej, literenként	0.70-1- "
Élesztő kővér tehenítő kg-ként	0.40 "
Vaj, pasztőrözött kg-ként	5.10 "
Vaj, kőz	4.40 "
Piaci krósvaj kg-ként	4.20 "
Pohárbab kg-ként	—48 "
Gyöngybab kg-ként	—52 "
Hosnyabab kg-ként	—54 "
Laposbab	—56 "
Hosszú fűribab kg-ként	—54 "
Tarkabab kg-ként	—46 "
Vegyesbab kg-ként	—46 "
Lencse, klaszermű kg-ként	—52 "
Lencse, középszemű kg-ként	—62 "
Lencse, nagyszemű kg-ként	—74 "
Méz kg-ként	2- "
Burgonya, nyári rózsza kg-ként	—10 P
Burgonya, Gűlbaba kg-ként	—10 "
Burgonya, őszi rózsza kg-ként	—09 "
Burgonya, Ella kg-ként	—08 "
Köleskása kg-ként	0.80 "
Vörshagyma kg-ként	0.32 "
Fokhagyma kg-ként	0.80 "
Fejeskáposzta kg-ként	0.13 "
Tojás, friss drb-ként	0.14 "
Hántolt sárgaborsó kg-ként	1.20 "
Hántolt zöldborsó kg-ként	1- "
Savanyított káposzta kg-ként	0.32 "

Ezek azok az árak, melyeket a termelők és a közvetlenül termelőktől vásárló nyílt üzlettel nem rendelkező piaci árusok a község nyílt piacán kérhetnek.

BERTÓK PÁL:

Bevezessük az angol rendszert!

Az 1940-es esztendő — különösen annak második fele — Szarvas labdarugósportjának nem hozott semmi örömet és ha őszinték akarunk lenni, akkor mint tényről: csupán teljes kudarcról beszélhetünk. Pedig az esztendő egészen másként indult: tele voltunk reménnyel és bizakodással, amelyeknek még tápot adott községünk országoshírű labdarugójának, Bertók Pálnak a Turul edzőjévé tétele. Bizakodó feltevéseink — sajnos — csak részben valósultak meg. Egyik tavalyi álmunk: a Turul első osztálybani szereplése megvalósult, de ott nem ilyen rossz eredményeket és befejezést vártunk. A Turul az őszi szezonban — mint ismeretes — összesen két pontot szerzett és ennek (valamint az utolsó helynek) a „bírtokában” veszi fel majd ez év tavaszán a további küzdelmeket. Most, amikor az 1941. évbe léptünk, célszerűnek találtuk, hogy a csapat edzőjét, Bertók Pált megkérdezzük: mi eredményezte a csapat rossz szereplését a múlt esztendőben és arról, hogy mit várhat Szarvas sportszerető közönsége 1941-ben. Válasza a következő: — Igen nehéz nekem, mint a Turul edzőjének, csapatom múlt évi szerepléséről nyilatkoznom. Különösen azért, mert az olyan gyenge volt, hogy az közel sem váltotta be a hozzáfűzött reményeket, de azért is, mert majd egy esztendő edzői működése alatt — nem hibámból — jóformán semmi eredményt nem mutathattam fel. Mégis kötelességemnek tartom azt, hogy a kérdésekre feleletet adjak. A Turulra a múlt esztendő nem sok gyönyörűséget hozott. Bizonyos, hogy labdarugósportunknak voltak ferdeségei, családában bőven volt részünk. Örömmünk csak a két osztályozón aratott — engem is meglepő — győzelem volt. Ekkor azt hittük, hogy új fejezet kezdődik Szarvas sportéletében. Remélni mertük, hogy az a fiatalos lendület és akarat, amit a fiuktól láttunk, maradandó lesz és hogy ez lesz a további jó szereplés záloga. Nem gondoltuk volna azonban azt, hogy olyan hamar eltűnik lelkesedésük és azt, hogy tudásuk fejlődése megcsappan, egyeseknél pedig teljesen megálljon ez a folyamat. Legnagyobb hibának azonban azt tartom, hogy nagyon sok játékos nem tette szívügyévé az általa „vállalt” feladatokat. Ennek a rossz felfogásnak lett eredménye a két „boldogító” pont. Hivatkoznom kell még arra határtalan balszerencsére is, amely csapatunkat az egész szezonban üldözte. Ezt még a csabai alosztály sportlapja, a „Körösvidék” is megállapította, amikor így írt a Turulról: „Olyan balszerencsével csapat még nem szerepelt és talán nem szerepelhet többé, mint a Turul az elmúlt szezonban”. Bizok hozzá én is, hogy nem! — A tavasszal nagy átalakulás várható a csapatban. A múlt évben szerepelt játékosok közül — ha terveink sikerülnek — csak néhányan fognak játszani. Az új játékosok megszerzésén kívül — akikkel meg tudom azt biztosan értetni — bevezessük az angol, vagyis háromhétvédes rendszert. Erre azért van szükség, hogy védelmünk „gólképesége” mint az őszel egynehányszor, többé ne nagyon forduljon elő. Ha azok a tervek sikerülnek, amelyeket a vezetőséggel karöltve kidolgoztam, akkor már most megnyugtathatom Szarvas közönségét: a Turul nem fog kiesni az I. osztályból. Terveinkről majd az egyik legközelebbi lapszámban nyilatkozom bővebben. Remélem, hogy 1941-ben új sportélet születik Szarvason. Ehhez új szív, új lélek kell, s akkor, ha ez meglesz, a szebb jövő nem ábránd, hanem a beteljesült válság lesz minden szarvasi sportrajongó számára. — ry —

— Harmincmillió mázsa kukorica termelt az idén. A földművelésügyi minisztérium jelentése szerint az idei gazdasági évben 29 millió 640 ezer mázsa tengeri termelt. A holdankénti átlagtermés 1258 mázsa volt. A jelentés szerint a termés 13 százaléka, mintegy 3 millió 900.000 mázsa nem érett be.

— Anyakönyvi hírek. Születtek: Korbely György és Gyurik Anna fia György, Pekárik György és Kovácsik Erzsébet leánya Erzsébet, Potoczki Pál és Babinszki Mária leánya Erzsébet, Valent György és Bobvos Anna fia György Kis Vince-Pál, Madács Mihály és Palkó Erzsébet leánya Mária, Krébs Gyula Elemér és Novothny Emma fia Gyula-Zoltán, Glasinsz Imre és Slésinger Sára fia Róbert, Tákos Lajos-Sándor és Nagy Lidia leánya Lidia-Éva, Stefányi Pál és Kasik Katalin leánya Zsuzsanna, Kugyela Mihály Zoltán Judit Jolán, Vaskor Mihály és Demcsák Mária leánya Anna, Demcsák Pál és Kita Erzsébet fia János, Litavszki György és Prjevára Mária leánya Katalin, Adamovszky András és Laurik Juli-

anna fia János. — Házas-ságot kötöttek: Csicsely Pál Kovácsik Máriával, Hanó György Huszárik Annával, Nyemcsok György Zajac Erzsébettel, Nyemcsok János Szklénár Erzsébettel, Zahorecz Pál Tóth Judittal, Csicsely János Brlász Zsuzsannával, Sonkoly Márton Oncsik Erzsébettel, Pap Endre Géza Kozsuch Erzsébettel, Sulyan János Fruczka Annával. — Elhaltak: Szekretár Pálné Veles Judit 57 éves, özv. Brachna Péter Pálné 63 éves, Molnár Mihály 78 éves, Vida Jánosné Behan Judit 65 éves, Prihelszki Pál 76, özv. Pekárik Tamás 77 éves, Sárkány András 49 éves, Laurik János 63 éves, Miloszdni András 57 éves, özv. Matejszko Józsefné Gyebnár Erzsébet 78 éves.

— A vasúti forgalom korlátozása: szentakarékoskodás. Illetékes helyről közlik, hogy a vasárnap életbe lépett vonatkorlátozások oka a szénrel való takarékoskodás. A korán beállott rendkívüli időjárás nagyon igénybevette a meglévő szénkészleteket, melyeknek utánpótlása az ősszel lezajlott bányászsztrájk miatt jelentékeny mértékben visszavetette.

Buzát, árpát és tengerit

a legmagasabb napi áron vásárolunk
dr. Podany Pál és Társai
 Telefon 67. **GÁSPÁR-MALOM** Telefon 67.
Buzát árolunk!

810

B U Z Á T

és mindennemű terményt a legmagasabb napi áron

VESZEK

a Vasut utcai Weiczner raktárban II. ker. 220 sz.

JANURIK JÁNOS

gabona, termény, és takarmány kereskedő. 7763

Szarvasi Hitelszövetkezet

mint az O. K. H. tagja cég

6%-OS

kamatozás mellett

folyósít váltókölcsonöket kisgazdák és mezőgazdasági munkások részére. 370

Mindennemű

gabona, terményt

a megállapított legmagasabb áron vásárol

GAÁL FERENC

gabona- és terménykereskedő (Arvaház-épület).

Eladó 1 darab 350 cm³

Méray és 1 darab 350 cm³ KMB gyártmányú motorkerékpár. Érdeklődni III. gr. Széchenyi utca 111. szám alatt.

A megye területén egyedüli engedélyes

halottszállító vállalat

Exhumál, saját autóján szállít az egész ország területén.

SZATHMÁRY koporsó üzlet

Szarvas. Telefon: 142.

Egyeztető és díjazás temetőnk! Olcsó árak 542

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy II. ker. 17. szám alatt Podani Samu házában használt ruha

üzletet

NYITOTTAM.

Raktáron tartok jó karban lévő használt férfi- és gyermek téli kabátokat, úgyszintén öltönyöket. Női kabátok jutányos áron.

ifj. **Nótári Pál**

795

Nyomatott Müller Károly könyvnyomdájában Szarvas, I. ker. 13.